

FINANSDEPARTEMENTET

Att:

Postboks 8008 Dep

0030 Oslo

Oslo, 19. mars 2008

Deres ref: 07/5627 FM KSj

Vår ref: Sissel Monsvold / DOK-2007-04227

HØRING - UTKAST TIL ENDRINGER I FORETAKSPENSJONSLOVEN, INNSKUDDSPENSJONSLOVEN OG LOV OM OBLIGATORISK TJENESTEPENSJON OG UTKAST TIL FORSKRIFT TIL LOV OM OBLIGATORISK TJENESTEPENSJON

Behovet for regler om minstekrav til ytelsesbaserte tjenestepensjonsordninger

Departementet ber høringsinstansene om å vurdere om det er grunn til å anta at det som følge av lov om obligatorisk tjenestepensjon er eller vil bli opprettet pensjonsordninger med foretakspensjon basert på minstekravene i OTP-loven § 5 i et slikt omfang at det nå foreligger et tilstrekkelig praktisk behov for utfyllende regler.

HSH deler departementet oppfatning om at det ikke er tilstrekkelig begrunnet behov for å fastsette utfyllende regler for vurdering av om ytelsesordninger oppfyller minstekravene i OTP-loven § 5. Våre erfaringer gjennom HSHs forsikringskontor er at det ikke er et etterspurt produkt.

En annen sak vi vil gjøre oppmerksom på er forskjellsbehandlingen mellom de private apotekene og de offentlige apotekene når det gjelder krav til hvem som skal ha OTP. Vi vil her vise til Finansdepartementets vedtak om at de private apotekene har plikt til å opprette pensjonsordning etter lov om OTP for arbeidstakere som ikke oppfyller kravene til medlemskap i pensjonsordning for apotekvirksomhet (POA). OTP stiller krav om minst 20 prosentstilling. For de offentlige apotekene er det ikke noe krav om OTP. Det betyr at de private apotekene må opprette OTP for de med minst 20 prosent stilling, mens de offentlige apotekene ikke trenger å ha noen tjenestepensjonsordning før de ansatte har mer enn 36 prosent stilling. Det er en urimelig forskjellsbehandling av aktører som operer i samme marked og bryter med et bærende prinsipp om like konkurransevilkår.

Avklaring av begrepet "eierinteresser i foretaket" i OTP-loven § 1 første ledd bokstav

HSH viser til at OTP-loven gjelder for foretak som blant annet har minst en arbeidstaker uten eierinteresse i foretaket som har en arbeidstid og lønn i foretaket som utgjør 75 prosent eller mer av full stilling.

HSH er enig med departementet foreligger behov for en nærmere avklaring av forståelsen av begrepet "uten eierinteresse" i OTP-loven, og i de tilsvarende bestemmelsene i LOF § 2-2 og LOI § 2-3, fordi dette i enkelttilfelle kan få betydning for om et foretak etter OTP-loven § 2 har plikt til å ha tjenestepensjonsordning.

HSH ser at det kan være fornuftig å sette en grense for hva som skal regnes som "uten eierinteresse" - jf. departementet forslag om at ansatte med eierinteresse på inntil 10 % i

et foretak skal være å anse som "arbeidstaker uten eierinteresse" i henhold til OTP-loven § 1 første ledd bokstav b). Vi deler også departementets syn på at eierrettigheter i leilighet i borettslag, boligsameie og boligaksjeselskap heller ikke skal anses som "eierinteresse" i denne sammenheng. Det samme gjelder presiseringen av at det kun er direkte eierinteresser i foretaket (og ikke eierinteresser i morselskap eller søsterselskap eller eventuelt andre selskaper) som skal omfattes av begrepet "eierinteresse". Vi er enig i at en slik avgrensning er fornuftig av hensynet til enkelhet i regelverket.

Samtidig vil vi vise til at det kan være hensiktsmessig å operere med samme definisjon av eierinteresse i pensjonsregelverket.

Behovet for avklaring av begrepene arbeidsgiver/innehaver i foretakspensjonsloven § 3-2 annet ledd og innskuddspensjonsloven § 4-1 annet ledd

Bestemmelsene i LOF § 3-2 annet ledd og LOI § 4-1 annet ledd fastsetter som nevnt at pensjonsordningen "kan omfatte" arbeidsgiver eller innehaver. Departementet skriver at på bakgrunn av at arbeidsgiverbegrepet ikke vil ha selvstendig betydning ved siden av innehaverbegrepet i LOF § 3-2 annet ledd og LOI § 4-1 annet ledd, legger det til grunn at det ikke foreligger særskilt behov for å presisere arbeidsgiverbegrepet i forskrift. HSH deler denne oppfatningen.

Departementet viser til at det er i tvil om det er hensiktsmessig å definere innehaverbegrepet i forskrift, f.eks. en prosentvis eierandel som kvalifiserer en eier som innehaver, eller en konkret definisjon av begrepet. Vi er enig med departementet i at en angivelse av en spesifikk eierandel kan bli tilfeldig, idet en eiers innflytelse ikke bare bestemmes av vedkommendes eierandel, men også av øvrig representasjon, aksjonæravtaler og eventuelle vedtekter om beslutningsmyndighet i selskapet. Vi ser derfor at det kan være vanskelig å gi en presis definisjon av innehaverbegrepet, og deler således departementets oppfatning av at det vil være mest hensiktsmessig å fastsette et rundskriv med nærmere utfyllende angivelse av relevante vurderingskriterier.

HSH mener at departementet i angivelsen av relevante vurderingskriterier bør legge vekt på at innehavere ikke må bli diskriminert i forhold til arbeidstakere. I dag har ikke innehavere anledning til å spare mer enn minstebeløpet i hht OTP-loven.

Avklaring av plikt etter OTP-loven § 2 jf. § 1 ift. adgang etter foretakspensjonsloven og innskuddspensjonsloven

HSH deler departementets vurdering. Det er logisk at en plikt til å opprette en pensjonsordning i hht OTP-loven må kombineres med en adgang til faktisk å gjøre det etter LOF og LOI.

Rett til medlemskap i hhv. foretaks- og innskuddspensjonsordninger for arbeidstakere som ikke er fullt ut arbeidsføre.

HSH tar til etterretning departementets vurdering av at arbeidstakere som ikke er fullt ut arbeidsføre, men som likevel arbeider i foretaket, vil kunne holdes utenfor en foretakspensjonsordning ved bestemmelser i regelverket for pensjonsordningen.

Vi vil peke på at det kan oppfattes som rimelig at foretaket får en plikt til å opprette innskuddspensjonsordning for de arbeidstakere som holdes utenfor pensjonsordning med foretakspensjon fordi arbeidstakerne ikke er fullt ut arbeidsføre. Dette kan gjøres ved at loven tolkes slik at den som kan holdes utenfor en foretakspensjonsordning, men oppfyller vilkårene for medlemskap i en innskuddspensjonsordning, skal ha krav på at det opprettes en innskuddspensjonsordning for vedkommende.

Når det gjelder hvilket krav som skal stilles til den nærmere utforming av en innskuddspensjonsordning som opprettes for de arbeidstakerne som holdes utenfor

foretakets foretakspensjonsordning fordi de ikke er fullt ut arbeidsføre, er vi enig med departementets forslag om at ordningen må oppfylle OTP-lovens minstekrav. Vi er således enig med departementet i at det i likhet med for eldre arbeidstakere, ikke bør stilles krav om forholdsmessighet mellom ytelsene fra innskuddspensjonsordningen og foretakspensjonsordningen.

Vi mener det bør vektlegges at både eldre arbeidstakere og arbeidstakere som ikke er fullt ut arbeidsføre har en utsatt stilling på arbeidsmarkedet, og at det kan virke negativt inn på disse arbeidstakernes tilgang til arbeidsmarkedet dersom en stiller pensjonskrav som bidrar til å forhøye arbeidsgivernes kostnader ved å ansette disse arbeidstakergruppene. Men samtidig er det viktig at disse arbeidstakerne også får noe pensjon for den tiden de jobber for å stimulere til at de ønsker å stå i jobb. Vi tror at departementets forslag gir en rimelig balanse av disse hensynene.

Videre er vi enig med departementet i forslaget om å presisere at arbeidstakere som ikke er fullt ut arbeidsføre kan holdes utenfor ordningen med innskuddsfritak ved uførhet som skal være knyttet til en pensjonsordning med innskuddspensjon etter lov om obligatorisk tjenestepensjon §4 annet ledd. Vi mener det kan begrunnes med den økte uførerisikoen som vil være knyttet til denne gruppen arbeidstakere.

Vennlig hilsen
HSH

Harald Jachwitz Andersen
Avdelingssjef

Sissel Monsvold
Seksjonssjef

HSH
Ullern allé 28
P.O. Box 2900 Solli
NO-0230 Oslo
Tel +47 22 54 17 00
Fax +47 22 06 09 30
e-post
info@hsh-org.no
Bankgiro
6030.05.18543
Org nr.
970 134 646 MVA
www.hsh-org.no